

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΜΑΙΟΥ 2013
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΟΜΑΔΑ Α

- A.1 α. Σωστό β. Σωστό γ. Λάθος δ. Σωστό ε. Λάθος
A.2 β
A.3 α

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΟΜΑΔΑ Β

B.1 Βραχυχρόνια περίοδος είναι το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο η επιχείρηση δεν μπορεί να μεταβάλει την ποσότητα ενός ή περισσότερων από τους συντελεστές που χρησιμοποιεί. Δηλαδή, στην περίοδο αυτή άλλοι συντελεστές είναι σταθεροί και άλλοι μεταβλητοί. Σταθεροί είναι αυτοί που η ποσότητά τους δεν μπορεί να μεταβληθεί στη βραχυχρόνια περίοδο και είναι συνήθως, αλλά όχι απαραίτητα, τα μηχανήματα, η τεχνολογία,

η γη και γενικά ο κεφαλαιουχικός εξοπλισμός. Μεταβλητοί συντελεστές είναι αυτοί που η ποσότητά τους μπορεί να αυξομειωθεί, όπως οι πρώτες ύλες, εργασία κτλ.

Μακροχρόνια περίοδος είναι το χρονικό διάστημα, μέσα στο οποίο η επιχείρηση μπορεί να μεταβάλει τις ποσότητες όλων των παραγωγικών συντελεστών. Όλοι οι συντελεστές είναι επομένως μεταβλητοί. Οι έννοιες της βραχυχρόνιας και της μακροχρόνιας περιόδου δεν αντιστοιχούν σε κάποια συγκεκριμένη ημερολογιακή περίοδο. Η διάκριση γίνεται με βάση τη δυνατότητα προσαρμοστικότητας των συντελεστών που χρησιμοποιεί η κάθε επιχείρηση, και αυτό εξαρτάται κυρίως από το αντικείμενο και το μέγεθος της επιχείρησης. Έτσι, μια αυτοκινητοβιομηχανία χρειάζεται περισσότερο χρόνο, για να μεταβάλει όλους τους παραγωγικούς της συντελεστές, από μια βιομηχανία τροφίμων. Συνεπώς, η βραχυχρόνια περίοδος γι' αυτήν την επιχείρηση είναι συγκριτικά μεγαλύτερη. Στο κεφάλαιο αυτό θα ασχοληθούμε με την παραγωγή στη βραχυχρόνια περίοδο.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΟΜΑΔΑ Γ

Γ.1 Η τοξοειδής ελαστικότητα μπορεί να υπολογιστεί μόνο στο τόξο ΑΔ, γιατί μόνο εκεί ισχύει η συνθήκη *ceteris paribus*, δηλαδή το εισόδημα και η τιμή του υποκατάστατου παραμένουν σταθερά.

$$E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A + P_\Delta}{Q_A + Q_\Delta} = \frac{6-10}{30-20} \cdot \frac{20+30}{10+6} = -1,25$$

$$\Sigma\Delta_A = P_A \cdot Q_A = 20 \cdot 10 = 200$$

$$\Sigma\Delta_\Delta = P_\Delta \cdot Q_\Delta = 30 \cdot 6 = 180$$

Η συνολική δαπάνη μειώθηκε (κατά 20 χρηματικές μονάδες). Σύμφωνα με την ελαστικότητα τόξου, έχουμε ελαστική ζήτηση γιατί η απόλυτη τιμή της είναι μεγαλύτερη της μονάδας. Στην ελαστική ζήτηση, η συνολική δαπάνη ακολουθεί τη μεγαλύτερη μεταβολή που είναι αυτή της ποσότητας. Από το Α στο Δ, η ποσότητα μειώθηκε και κατά συνέπεια η συνολική δαπάνη μειώθηκε.

Γ.2 Θα υπολογίσουμε την εισοδηματική ελαστικότητα από το Α στο Β, όπου οι τιμές των X και Z είναι σταθερές και το εισόδημα αυξάνεται:

$$E_Y = \frac{\Delta Q}{\Delta Y} \cdot \frac{Y_A}{Q_A} = \frac{24-10}{50.000-40.000} \cdot \frac{40.000}{10} = 5,6$$

Το αγαθό είναι κανονικό γιατί $E_Y > 0$.

Γ.3 Η γνώση της ελαστικότητας της ζήτησης ενός αγαθού είναι πολύ σημαντική για τις επιχειρήσεις και το κράτος. Οι επιχειρήσεις μπορούν να γνωρίζουν εάν έχουν δυνατότητα να αυξήσουν την τιμή ενός προϊόντος, χωρίς να διακινδυνεύουν τη μείωση των εσόδων τους. Το κράτος έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει, για παράδειγμα εάν μπορεί να επιβάλει πρόσθετη φορολογία σε ένα αγαθό, χωρίς να μειωθούν τα έσοδά του ή πόσο θα μειωθεί η ζητούμενη ποσότητα ή ακόμα εάν μπορεί να παρέμβει θέτοντας ένα αγαθό σε διατίμηση κτλ.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΟΜΑΔΑ Δ

Δ.1 για $L = 30$: $AP = \frac{Q}{L} \Leftrightarrow Q = 10 \cdot 30 = 300$ μονάδες προϊόντος

$$AVC = \frac{VC}{Q} = \frac{10.800}{300} = 36 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$VC = W \cdot L \Leftrightarrow 10.800 = W \cdot 30 \Leftrightarrow W = 360 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

για $L=40$: $MP = AP \Leftrightarrow \frac{\Delta Q}{\Delta L} = \frac{Q}{L} \Leftrightarrow \frac{Q-300}{40-30} = \frac{Q}{40} \Leftrightarrow Q = 400$ μονάδες προϊόντος

$$AP = \frac{Q}{L} = \frac{400}{40} = 10 = MP$$

$$VC = W \cdot L = 360 \cdot 40 = 14.400 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$AVC = \frac{VC}{Q} = \frac{14.400}{400} = 36 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

για $L=50$: $VC = W \cdot L = 360 \cdot 50 = 18.000$ χρηματικές μονάδες

$$AVC = \frac{VC}{Q} \Leftrightarrow Q = \frac{18.000}{40} \Leftrightarrow Q = 450 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

$$AP = \frac{Q}{L} = \frac{450}{50} = 9 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

$$MP = \frac{\Delta Q}{\Delta L} = \frac{450 - 400}{50 - 40} = 5 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

L	Q	AP	MP	AVC	VC
30	300	10	–	36	10.800
40	400	10	10	36	14.400
50	450	9	5	40	18.000

Δ.2 $MC = \frac{14.400 - 10.800}{400 - 300} = 36$ χρηματικές μονάδες

Q	VC	MC
300	10.800	
330	VC	
400	14.400	36

$$36 = \frac{VC - 10.800}{330 - 300} \Leftrightarrow VC_{330} = 11.880$$

$MC = \frac{18.000 - 14.400}{450 - 400} = 72$ χρηματικές μονάδες

Q	VC	MC
400	14.400	
430	VC	
450	18.000	72

$$72 = \frac{VC - 14.400}{430 - 400} \Leftrightarrow VC_{430} = 16.560$$

Η επιχείρηση θα επιβαρυνθεί με : $VC_{430} - VC_{330} = 16.560 - 11.880 = 4.680$ χρηματικές μονάδες

Δ.3 α. Σύμφωνα με τα δεδομένα της άσκησης έχει προκύψει ο ακόλουθος πίνακας :

Q	AVC	MC
300	36	–
400	36	36
450	40	72

Για να κατασκευάσουμε τον πίνακα προσφοράς πρέπει να ισχύει $MC_{\text{ανεργόμμενο}} \geq AVC$.
Άρα ο πίνακας προσφοράς θα είναι :

P = MC	Q _s
36	400
72	450

β. Για να κατασκευάσουμε τον αγοραίο πίνακα, θα πολλαπλασιάσουμε τις ποσότητες επί 100 :

P	Q _s	Q _{ΣΑΓΟΡΑΙΑ}
36	400	400 • 100 = 40.000
72	450	450 • 100 = 45.000

Δ.4 Σύμφωνα με τον πίνακα ατομικής προσφοράς, όταν $P = 72$, η επιχείρηση προκειμένου να μεγιστοποιήσει τα κέρδη της, παράγει 450 μονάδες προϊόντος.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ οικονομολόγος – εκπαιδευτικός – www.economics.edu.gr